

**UNIVERSITETI I PRISHTINËS
“HASAN PRISHTINA”
FAKULTETI EKONOMIK**

LËNDA:

Ekonomiksi i unionit evropian

Kapitulli: Kriteret e KOPENHAGES

Asistent: Msc. Neshat PODVORICA

E-mail: neshat.podvorica@hotmail.com

Tetor, 2019

Kriteret e Kopenhages

- Kriteret politike;
  - Kriteret ekonomike; dhe
  - Kriteret e përafrimit të legjislacionit.
-
- **Programi kombëtar për zbatimin e MSA në kuadër të Qeverisë së Kosovës.**

Kriteret politike

1. Demokracia dhe sundimi i ligjit
  - Kushtetuta, parlamenti, sistemi zgjedhor
  - Sistemi gjyqësor;
  - Administrata publike, avokati i popullit, politikat kundër korrupsionit, mbikëqyrja civile e forcave të sigurisë.
2. Të drejtat e njeriut dhe mbrojtja e minoriteteve
3. Bashkëpunimi rajonal dhe obligimet ndërkombëtare.

Kriteret ekonomike

1. Ekzistenca e ekonomisë funksionale të tregut;
2. Kapacitetet për tu përballur presionin e konkurrencës dhe forcat e tregut brenda BE-së

Kriteret e përafrimit të legjislacionit

- Janë 35 kapituj në të cilët duhet të bëhet *acquis communautaire*:
  1. Lëvizja e lirë e mallrave;
  2. Liria e lëvizjes së punonjësëve;
  3. E drejta e themelimit të kompanive dhe liria e ofrimit të shërbimeve;
  4. Lëvizja e lirë e kapitalit;
  5. Prokurorimi publik;
  6. E drejta e kompanive;
  7. E drejta e pronësisë intelektuale

Kriteret e përafrimit të legjislacionit

8. Politikat e konkurrencës;
9. Shërbimet financiare;
10. Shoqëria e informacionit dhe media;
11. Bujqësia dhe zhvillimi rural;
12. Politikat e sigurisë ushqimore, veterinarisë dhe fitosanitarisë;
13. Peshkataria;
14. Politikat e transportit;
15. Energjia;
16. Tatimet

Kriteret e përafrimit të legjislacionit

17. Politikat ekonomike dhe monetare;
18. Statistikat;
19. Politikat sociale dhe punësimi;
20. Politikat e ndërmarrjeve dhe ato të industrisë;
21. Rrjetet trans-evropiane;
22. Politikat rajonale dhe koordinimi i instrumenteve strukturore;
23. Gjyqësori dhe të drejtat themelore;
24. Drejtësia, liria dhe siguria;
25. Shkenca dhe kërkimet shkencore;

Kriteret e përafrimit të legjislacionit

26. Arsimi dhe kultura;
27. Mjedisi;
28. Mbrojtja e konsumatorit dhe shëndetit;
29. Unioni doganor;
30. Mardhëniet me jashtë;
31. Politikat e jashtme, e sigurisë dhe ajo e mbrojtjes;
32. Kontrolli financiar;
33. Dispozitat financiare dhe buxhetore;
34. Institucionet;
35. Ceshtjet e tjera.

Pyetjet

1. Sa jane te plotesuara ne kontekst te Kosoves kapitujt e perzgjedhur?
  1. Vleresimi 1 – 10
2. Cili nga perzgjedhjet e juaja mendoni se duhet te jete prioritet ne plotesimin e kriterëve?
3. Cfare politikash mendoni qe duhet te ndermerren per zhvillimin e metutjeshem te tyre?
4. Sa mendoni politikat e porpozuara nga ju kane ndikim/impakt ne politikat e perzgjedhura?
5. Sa kane qendrueshmeri financiare polikat e propozuara nga ju?
6. Cilat jane kufizimet e propozimeve tuaja rreth politikave/projekteve per plotesimin e kriterëve te perzgjedhura?

Kriteret e Kopenhages

- A kanë kosto plotësimi i këtyre kriterëve?
- Llogaritet që kostoja e tyre do të jetë rreth 270 milion euro, ku nga to rreth 40 milion euro do të jenë nga donatorët.
- Kriteret politike dhe ekonomike nuk kanë kosto financiare.

PYETJE?

Ju faleminderit!!!